

Aðferðafræði, Háskólinn í Reykjavík

Markmið

Markmið námskeiðsins er að þjálfar nemendur í vinnubrögðum og hugsunarhætti háskólasamfélagsins með áherslu á þá þætti sem helst varða umhverfi og viðfangsefni viðskipta. Nemendur fá innsýn í hin fjölbættu tengsl viðskipta og viðskiptalífs við samfélag og menningu. Þeir sem ljúka námskeiðinu eiga að hafa góðan skilning á grundvallaratriðum fræðilegra skrifa, tók á megináðferðum og hugtökum rökhugsunar og færni til að greina helstu menningarstrauma samtímans.

Fyrstu fjórum vikum námskeiðsins verður varið til umfjöllunar um einkenni fræðilegra skrifa og nemendum kynntir viðurkenndir staðlar um heimildanotkun, frágang og skrif ritgerða. Þá verða þeir þjálfaðir í notkun rafræna gagnagrunna við öflun heimilda og upplýsinga.

Tveimur vikum verður varið í heimildarýni og margvíslega túlkun upplýsinga eins og þær birtast í samfélaginu umhverfis okkur frá degi til dags og nemendur þjálfaðir í menningarlæsi: Að skilja og greina eigin menningu og samfélag.

Rökfræði og gagnrýnin hugsun er kennd í beinu framhaldi af þessu og munu nemendur fá kynningu á og þjálfun í að beita meginhugtökum rökfræðinnar í mæltu máli og rituðu við ritgerðasmíð eða fræðileg skrif af öðru tagi, skýrslur eða blaðagreinar. Æfingavika, þar sem unnið verður með hugtakið fræðilegt gildi í hópum er haldin 23. og 24. október.

Síðustu tveimur vikum misserisins verður varið til dýpri umfjöllunar um nokkra lykilþætti samfélagsumræðu sem varða viðskipti og viðskiptalíf með beinum og óbeinum hætti.

Kennarar

Jón Ólafsson Ph.D. (jonolafs@ru.is)

Steinunn Kristjánsdóttir M.Phil. (steinunn@akademia.is)

Páll Björnsson Ph.D. (pab@hi.is).

Guðrún Tryggvadóttir forstöðumaður bókasafns og upplýsingaþjónustu HR.

(gudrunt@ru.is) og Erna Jóna Gestsdóttir bókasafns- og upplýsingafræðingur (ernaj@ru.is) annast kennslu um gagnagrunna skólans og notkun þeirra.

Kröfur

Nemendur eiga að skila fjórum verkefnum yfir misserið:

Einstaklingsverkefni 21. september.

Hópverkefni verður unnið í 9. viku.

Einstaklingsverkefni 10. nóvember.

Einstaklingsverkefni/parverkefni 30. nóvember.

Verkefnum skal skilað á rafrænu formi kl. 12.00 (hádegi), skiladag. 1. og 2. verkefni verða lögð fyrir viku áður en þeim skal skilað á vef námskeiðsins. Hópverkefni 9. viku verður lagt fyrir í fyrri tíma þeirrar viku og því skal skilað í síðari tímanum. Lokaverkefni verður lagt fyrir í síðasta tíma námskeiðsins 21. nóvember.

Ætlast er til að hver nemandi saki einn tvöfaldan æfingátíma í notkun gagnagrunna (skráð verður í æfingátímana í fyrsta tíma).

Ætlast er til að nemendur mæti í alla fyrirlestra og æfingátíma. Sérstök áhersla er lögð á mætingu í verkefna og æfingátíma 5. og 19. september, 2., 23. og 24. október og verða allir nemendur að mæta í þessa tíma til að ljúka námskeiðinu. Vinnuhópar verða settir saman í þriðja tímanum, 4. september.

Námsmat

Hvert verkefni gildir 25% af heildareinkunn en til þess að fá lokaekinnun verða nemendur jafnframt að uppfylla skilyrði um þátttöku í verkefnatímum. Nemandi sem missir af verkefnatíma getur bætt hann upp með sérverkefni skili hann læknisvottorði eða sýni með öðrum hætti fram á að honum hafi verið ókleift að mæta. Óútskýrð fjarvera úr einhverjum þessara tíma veldur frádrætti frá lokaekinnun.

Kennsluform

Kennarar munu allajafna styðjast við ppt glærur í fyrirlestrum sínum og verða þeir settar á vef námskeiðsins daginn fyrir hvern fyrirlestur.

Viðtalstímar kennara eru strax að loknum tímum eða eftir samkomulagi.

Lesefni

1.-4. vika

Friðrik H. Jónsson, og Sigurður Grétarsson (1998). Gagnfræðakver fyrir háskólanema. Reykjavík: Háskóli Íslands-Háskólaútgáfan.
Fáanleg á bókasafni HR.

5.-6. vika

Menningarlæsi: Leshefti
Verður fáanlegt á bókasafni HR 18. september.

7.-8 og 10.-11. vika

Alec Fisher (2001). Critical Thinking – An Introduction. Cambridge: Cambridge University Press.
Verður fáanleg á bókasafni HR 2. október.

12.-13. vika

Menningarlæsi: Leshefti
Verður fáanlegt á bókasafni HR 18. september.
Jón Karl Helgason (2003) Ferðalok. Reykjavík: Bjartur.

Auk þessa lesefnis verður margvíslegt efni úr blöðum, tímaritum og gagnagrunnum nýtt við kennslu í einstökum tilfellum. Allt slíkt efni verður gert aðgengilegt á vef námskeiðsins með hæfilegum fyrirvara.

Námsáætlun

1.

vika

Kynning og fræðileg skrif

28. ágúst Jón, Steinunn og Páll munu kynna námskeiðið fyrir nemendum í fyrri tíma, svara spurningum um efni, námstilhögun of námsmat. Í seinni tíma byrjar Steinunn umfjöllun um heimildanotkun, í hvernig heimildir skuli vitnað og hvers beri að gæta þegar vitnað er í ritverk.

29. ágúst Vísanir í texta. Farið í tilvitnanir og tilvísanir og meginreglur um notkun þeirra. (Steinunn)

2.

vika

Fræðileg skrif

4. september Heimildaskrár. Farið yfir gerð og uppsetningu. (Steinunn). Nemendum skipt í hópa sem eiga að vinna saman allt misserið.

5. september Gagnagrunnar 1 (Guðrún, Erna Jóna)

3.

vika

Fræðileg skrif

8. september Æfingatími í gagnagrunnsleit í tölvuveri. Fjórðungur hópsins mætir kl. 13.00-13.45.

11. september Ritgerðasmíð. Kynntar vinnureglur við gerð ritgerða. (Steinunn)

12. september Ritun blaða- og fræðigreina. Farið yfir meginreglur og vinnubrögð.

Æfingatími í gagnagrunnsleit í tölvuveri. Fjórðungur hópsins mætir kl. 8.15-9.00.

4.

vika

Fræðileg skrif

15. september Verkefni I lagt fyrir. Æfingatími í gagnagrunnsleit í tölvuveri. Fjórðungur hópsins mætir kl. 13.00-13.45.

18. september Orðanotkun og ritstuldur. Rætt um ritstuld og hvernig megi forðast hann. (Steinunn)

19. september Gagnagrunnar.

Æfingatími í gagnagrunnsleit í tölvuveri. Fjórðungur hópsins mætir kl. 8.15-9.00.

5.

vika

Menningarläsi I

22. september Verkefni I – skil

25. september Textagerð: Heppileg og óheppilegt orðaval (Páll)

26. september Textagreining: Áreiðanleiki og traust (Páll)

6.

vika

Menningarläsi I

2. október Vinnuhópar: Heimildanotkun og Gagnagrunnar (Páll, Guðrún, Erna Jóna)

3. október Kyn og kyngervi (Páll)

7.

vika

Rökfræði og gagnrýnin hugsun

9. október Gagnrýnin hugsun: Rök, ástæður, niðurstöður (Jón)

10. október Að byggja upp röksemdir og beita þeim (Jón)

8.

vika

Rökfræði og gagnrýnin hugsun

16. október Að túlka orð og hugmyndir (Jón)

17. október Gestafyrirlestur: Að gagnrýna myndir (Úlfhildur Dagsdóttir bókmenntafræðingur)

9.

vika

Æfingavika: Fræðilegt gildi

23. og 24. október Vinnuhópar: Verkefni II (Jón, Steinunn, Páll)

10.

vika

Rökfræði og gagnrýnin hugsun

30. október Trúverðugleiki, sannleikur, sannfæring (Jón)

31. október Ályktanir: Hvernig á að meta þær. Rökwillur (Jón)

11.

vika

Rökfræði og gagnrýnin hugsun

3. nóvember Verkefni III lagt fyrir.

6. nóvember Ákvarðanir: Kostir, afleiðingar, verðmæti, áhætta (Jón)

7. nóvember Gestafyrirlestur: Vísindi, viðskipti og stjórnsmál (Birgir Hermannsson stjórnsmálafræðingur)

12.

vika

Menningarläsi II

10. nóvember Verkefni III - skil

13. nóvember Hversdagsmenning og hnattvæðing (Gestafyrirlesari: Valdimar Hafstein Þjóðfræðingur)

14. nóvember Þjóðerni (Steinunn)

13.

vika

Menningarläsi II

20. nóvember Gestafyrirlestur: Einstaklingur og sjálfstjáníning (Sigurður Gylfi Magnússon sagnfræðingur)

21. Nóvember Gestafyrirlestur: Minni, saga og stjórnsmál (Sigurður Gylfi Magnússon sagnfræðingur)

Lokaverkefni lagt fyrir. Skilafrestur þess er til 30. nóvember.